

IV 57

Kapsel

G. W. EDLUNDS
FÖRLAGSÄRNEBOLAG
HELSINGFORS

L. BLOM

arkivet

DIKTER

TILL MINNE

AF

ETT LIF

HELSINGFORS
G. W. EDLUNDS FÖRLAG

Pris 1 Fmk.

IV b7

Blom
Kapsel

L. BLOM.

DIKTER.

TILL MINNE

AF

ETT LIF

HELSINGFORS
G. W. EDLUND

ÅBO AKADEMIS BIBLIOTEK

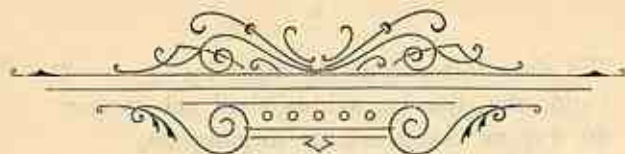
1420419748

Helsingfors
Osakeyhtiö Wella & Göös Aktiebolag
1896

Härmed lemnar jag i allmänhetens händer ett dikthäfte, hvars ändamål är såsom titelbladet angifver. Af dessa stycken infördes det äldsta, *Swalöagen*, af Prof. C. G. Estlander för flere år tillbaka i Finak Tidskrift. Under den nuvarande redaktionen ha i samma tidskrift ingått dikterna: *Diabolus*, *Skogstrakt*, *Philosophia*, *Välkommen glädje!* *Hopp*, *Kärlek*, *Häst* och *Nocturn*. I tidskriften *Hemmet* och *Samhället*: *Midvinternatt*, *Kom!* *Tröst*, *Maj*, *Strömoln*, *Vid hafsbandet*, *April 1890.*, och i *Kalender* utg. af Svenska Folkskolansvänner: *Frisht mod!* samt *Guds frid, godt folk!* —

Helsingfors, den 3 Oktober 1895.

L. Blom.

Nocturn.

Tornurets dofva slag, de tala så:
Nu är det midnatt, nu må hem du vända!
Vill du dit upp till ljus och frihet gå? —
Tag på dig mod, du står vid lifvets ända!

Hvad prakt af solar i det djupa blå,
hvad sjärnor, som sig där i glädje tända!
Ja, det är tid, nu må ditt hopp du nå, —
all lifvets sorg skall där till gagn dig lända.

Tornurets dofva slag, så tala de,
jordhöljet faller samman, bubblan brister,
lifsbubblan skör af oro och af ve,
han, döden, är ej skräckfull dock, ej bister.

Vid dina fötter syns en engel le,
i glömska, fjärran, svinna strid och tvister,
du flyr ur tvång och ur förgängelse,
stoffhyddan visst du utan saknad mister.

Och så förklinga de, tornurets slag.
En ljudväg ännu genom rynden tränger.
På bädden ligger blekt ditt forna jag.
Men midnatt kvar utöfver jorden hänger.

K o m!

Kom, milda vind, från söderns trakter varma,
kom, sol, så stralande och drifvan smält!
Värm jordens barn, de halft förfrusna arma,
låt sommar le i gröna skördeält!

Kom, våg i skum, mot hafvets strand dig kasta,
räck, vildmark, ut din famn af liljor full!
Kom, ödla kvick, en stund i sanden rasta,
kom, grässtrå, spira upp ur fuktig mull!

Kom, fågel, sjungande om sköna länder,
kom, sky så ljus, så lätt så frisk, så ren,
i blåa rynden fridsamt framåt segla!

Kom, näckros, dig i bäckens vatten spegla,
kom, ekorr', hoppande från gren till gren,
kom, sommar, blommor strö med fulla händer!

Midvinternatt.

Bärglandskap, som mot himlen djärfvt sig höjer,
och nedanför, i dalen, skymning, dvala,
en tystnad djup, som har sitt sätt att tala
och månens skära, som där ofvan dröjer.

Och skuggor, som kring bärigen rolöst sväfva,
och gastar, som i klyftors djup sig gömma,
och dunkla furor, som på branter drömma,
här syns ej något menskligt väsen lefva.

Men vinterkölden skärper till, den bistra,
likt iskupoler bärigen höjder glänsa,
en hotfull sky vill himlens blå begränsa,
på norra hvalfvet än små stjärnfall gnistra.

En stormil plötsligt genom nejden ryter
och bakom skyn försvinner månens skära,
till dalen klagoljud hörs nordan bära,
en hagelskur mot bärigen starkt sig bryter.

Nu dalen ligger mörk, helt mörk, förgäten,
liksom för evigt sjunken djupt i hafven,
men blott för någon tid i natt begrafven,
i klyftan gasten ler en stund förmäten.

En gång skall vårsol likväl härlig skrida
häröfver, lysa dalen med sin fackla,
de höga bärigen is skall maktlös vackla
och droppvis smälta, ned i dalen glida.

Och dalens branter sig i färgprakt kläda,
och sunnan smyga ljuft till dalens, sköte
och näjden gå sin sommar sällt till möte —
i rymden fåglaskaror sänger kväda.

Då, tar du afsked, tyngd, ur hjärtats kammar. —
 Hvem är som vaktar skogens dunkla bo? —
 Dröj, vandrare, en ängel där ger ro,
 på mossväxt mjuk, bland höga ungrädsstam-
 mar.

I Februari.

Ur vida ängder utgår värlig dimma,
 en tystnad råder djup i enslig lund,
 i öster tränar matt en morgonstrimma,
 men skymmes åter bort i nästa stund.

En aning hviskar: vår! och vår vill vakna
 på nytt till lif i denna dal af snö,
 de skola krönas, skogens toppar nakna,
 och sol och sunnan marken blomsterströ.

Och dessa drifvor, nu likt svepning bleka,
 de skola ona sig till värbäcksbrus,
 en yster fågeltropp i rymden leka
 och kvittra ljuft ackord till skogens sus. —

Men hvad han, hviskar intet öra när,
han hviskar det för skyar, dystra, mulna,
för trädens blad, som falla af och gulna,
för slokig hängbjörk, som vid bäcken står . . .

Lef väl, du trakt, af ingen hittils känd,
blott sedd i stjärnklar natt af drömmarns blickar,
han, drömmarn, dig en vänlig hälsning skickar,
till gengäld milda drömmar honom sänd!

Skogstrakt.

Igenom skogen porlar friskt en bäck,
en hängbjörk där sig lutar öfver randen,
grönt gräs i skuggan döljs för sommarbranden,
sol skimrar fram igenom yfvig häck.

Ei syns ett spår af någon mensklig fot,
i fuktig mossa tyst en groda hoppar,
på ek och vide glindra klara droppar,
ej glädtigt skratt här hörs, ej klagan, knot.

Här är på år förgå i tystnad — blott,
hvem vet hvad stormen dock i svärmod hviskar,
när höst det blir och grymt han träden piskar
och blåa etern skymms af duskigt grätt.

Varning.

Om på din broders tröja en fläck du ser,
ej skynda, genast, tanklöst det att röja,
 hvar den sig, ter,
och stolt din egen fläcklöshet berömma,
 törhända att,
din broder denna smälek ej skall glömma,
 ja, att han gladt,
dig engång samma tjänst vill göra,
vänd då ej skamsen till, min vän, ditt döfva
 öra!

Diabolus.

Bland blomsterhäckar han sig ofta döljer,
krumbuktar sig där solen vänligt leker,
i armods fjät han falsk och listig följer,
den ädle med försätlig hand han smeker.

Då något skönt i dagen härligt träder,
i raseri han dy omkring det stänker,
han hväser, spyr ut gift och grymt sig gläder,
då skuldlös man han störta kan med ränker.

Förvisad ifrån himlens näjder ljusa,
han rastlöst, fridlöst kring på jorden drifves,
med irrbloss menskors barn han lyckas tjusa,
han söker brottets nästen, där han trifves.

Och hvart han än må styra dystra färden,
en vänkrets finner han, ett följe troget,

som kval och splittring utsår här i världen,
ett sällskap till hans verktyg passligt, moget.

Finns det en makt, som honom kunde kedja?
Jo, en, som öfverskyggar alt och alla,
den makt, som bistår, då vi ödmjukt bedja,
högt må den maktens lof på jorden skälla.

Guds makt. Hvem kan mot denna makt sig
sätta,
Guds makt, tveäggadt svärd, som väldigt flam-
mar,
Guds makt, som skydda skall det evigt rätta,
mot honom, fursten, som från afgrund stammar:

Världshärskare, din spira ligger bruten
och dina anslag måste sönder springa,

ty du af livets Herre blef förskjuten,
ditt välde under sitt han mäktar tvinga.

Gå, gör det onda följ din vilda lystnad,
Guds makt dig bringar sist till evig tystnad.

Tröst.

Förborgad sötma bor i smärtans bägar,
en stenig stig bär fram till jämna vägar,
mänskifvan lyser klart, när mörk är natten,
sin bild ser stjärnan bäst i dunkla vatten.

Åskdigra dagar föregå de sälla,
i öknen finns oas med palm och källa,
det är på storm som lugnet säkrast följer,
en sköflad lund på nytt med blad sig höljer.

Uppröddjad teg kan ensam gifva gröda,
ej någon lön förutan arbetsmöda,
utöfver livets elf du måste glida,
om in i dödens dal du sist vill skrida.

Skin morgonsol!

Skin, morgonsol, på enslig kyrkogård,
smält vinterns täckelse, det ängsligt bleka,
på kullarna låt dina strålar leka,
förgyll med skimmer mildt hvar minnesvärd!

Skin, morgonsol, här trygt ett stoft kan bo,
kring grafvarna små, glada fåglar kretsas,
här syns en katt en vilsen rätta hetsa,
men, Gud ske lof, det stör ej död mans ro!

Skin, morgonsol, så vänlig, ljus och, glad
på rimfrostklädda häckar, buskar, stenar,
på dessa namn, som glindra rad i rad,

skin, morgonsol, ned på de dödas stad,
i värlig glans på rönnens kala grenar —
behäng dem snart med klasar och med blad!

En dröm.

Mig tycktes döden tog mig fatt
och skunt mitt öga blef,
och rundtom mig var senhöstnatt
och söndrad tidens väf;
och mina känslor, tankars tal,
mig summo kring, likt skal.

Men nära, vid min sida, log,
Guds, Son så mildt, så skönt;
han, som på korset villigt dog —
ett offer, törnekrönt; —
och sade: tag min ledning mot,
räds ej för dödens hot!

Vid dessa ord en stråle klar
sig genom natten bröt

och strax min ängslan svunnen var,
 en stilla ro jag njöt:
 Välsignande den Högstes namn,
 jag gömdes i Hans famn.

Jag vaknar, rågn mot fönstret slår,
 det blixtrar, åskan går.

Du och jag

af
 GEIBEL.

Öfvers.

Jag stormen är, som utåt nordnen far,
 du hafvets ro, belyst af månen klar,
 hvad är hos oss som någon samklang har?

Du strålen är som liljans kalk berör,
 jag haglet, hvilket molnet ur sig strör,
 o, klyfta djup, som mellan oss sig gör!

Jag flyktig, vild, här nere dyster gäst,
 du som en ängel mild, vid jorden fäst,
 nu, kärlek, röj, att du dock makt har mest.

Förbïdan.

Finns någon tröst? Hvad svar ger all naturen?
Ett litet kvitter hörs ur skogens snår.
Säg, kan det båda att det än blir vår?
Helt visst! Re'n smeker sunnan fångselnuren.

En suck vill fram ur bröst, där vinterdvala
förkväft all längtan, hvarje glädjeslag,
i rymden märks en värlig skiftning svag,
de höga bärgen skymta fläckvis kala.

Och vissna' strån från sommartid förfluten,
förmultna viljelöst i halfsmält snö,
den blomstervärld, som tvangs i svärmod dö,
af höstens slagg och regnmoln nederbruten.

Tills nordan henne slet i girig lystnad,
och kölden henne lugn och stelhet gaf' —
blek vallmo, tynande på sandig graf,
och ljuf viol i skogens djupa tystnad.

Men annat blomsterlif ur mullen, gruset
skall vakna leende, när det blir vår,
när kvittret blir till sång i skogens snår,
och öfver jorden strålar eterljuset.

Ros, ros och törne.

Mins, hvarje ros så frisk bär skarpa taggar —
en sårar handen och en annan sinnet,
en heter afund, en är hat som aggar,
en stinger länge, en går snart ur minnet.

Att rosor bryta är att smärtan fånga,
med lust tillsamman, lust, som dock ej mättar,
men som förströr i tider dystra, långa,
ja, doft af rosor sinnet likväl lättar.

Ros, ros och törne, ve i fröjdetider,
eld fladdrande mot djupa, dystra vatten —
en följd af strider och en följd af segrar.

För ökenvandrarns blick det ofta hägrar,
de många stjärnorna stå upp i natten,
men hvarje natt mot morgongryning skrider.

Svallvågen.

Ren' syntes där borta mitt älskade land,
och alarne susade mildt på dess strand,
och vattnet mot klippan sig bröt;
men solskenet log uppå skogsfurans topp,
då svälde mitt hjärta af glädje och hopp,
af stundande fröjder jag njöt.

Ej skydde jag bränningars lömska försät,
blott styrde med brännande längtan min båt,
mot vassbegrönt, solbelyst kust;
men, svallvågen dref mig till obobodd ö,
att sorgsen och ensam och fridlös där dö,
med hjärtats förtärande lust.

Nu stirrar jag gäckad på vågorna ut,
de följa hvarann utan mål, utan slut,
och vaggas i glänsande rad,

och dansa och vandra sin eviga gång,
och brusa och sjunga sin sorgliga sång,
och hviska — jag vet icke hvad!

De rulla sig fort mot den skeppsbrutnas fot,
afspeglande skyarnes mörknande hot,
och blixstens förbländande sken;
af stormarna jagade, saknande hamn,
och brusande vildt emot strändernas famn,
och sanden och skumbestänkt sten.

Du, svallvåg, som skiljt mig från allt jag haft
kårt,
från sorgfria tankar, dem länge jag närt, —
hvem förde dig grymt i min väg?
O, hvem bjöd dig hindra min hoppfulla färd?
Hvi drog du mig bort till en ökenlik värld?
O, svallvåg, o, svallvåg, mig säg! —

Ett råd.

Var framför allt på denna jord — försiktig,
tänk tusen gånger, innan du vill handla!
För denna värld medborgare blir vigtig,
blott mask han bär och snabbt sig vet för-
vandla.

Blott han sitt väsens inre troget gömmer,
sin värdighet ej för sin känsla glömmor,
ej någon dödlig honom omildt dömer.

I natten.

Vik, dystra hop, till mörka afgrundsschakt!
På färd till mig, jag ser en änglaskara —
i rymden ljuf musik — att mig bevara,
hon tågar fram med omotståndlig makt.

En darrning skakar än min hela kropp,
mänskäran ny på fästet just sig tänder,
demoners här från mig sig sviken vänder,
och stjärnor glindra till med nyväckt hopp.

Mitt hufvud sjunker åter, lugnadt, trött,
emot min kudde. Strålar sköna, bleka,
uppå mitt kammargolf i stillhet leka,
och sömnens blund mig ändtligt griper sött.

Vid öfvergång till sömn jag tydligt ser,
när skaran stilla stannar vid mitt läger,
det lyckligt är, att väktare jag äger —
ett vidsträkt drömland därpå mot mig ler.

Till en öfvermodig.

Förmätne, höj ej så den stolta nacken! —
Vet du hvar öfvermod sitt ursprung har? —
Den som förhäfves, slinter snart från backen,
men lämnar där bespottarene kvar. —
Var undergifven, tålig, lugn och stilla,
och i ditt inres djup försäkrad var,
att, hvad du yfves för, är blott — en villa!

H o p p.

O, ljufva hopp, du nattens blida stjärna,
du morgonljus på tårfull, daggstänkt lilja,
du skänker lif, ny kraft, ny fröjd, ny vilja,
nytt mod, ny tankegång åt tröttad hjärna!

Mot grämselse kan intet lif sig värna,
men du ger tröst i tusen sorger, strider,
du kommer ljuf till den, som ängslas, lider,
och själfva sorgen kan ej mot dig spjärna.

Ja, äfven mig, du sporra kan och lifva,
om ock blott vishet jag här nere prisar,
förvissad om, att dina gracer, gunster,

på lifvets väg blott äro drömmar, dunster,
en hägrings spel, som ökenvandrar'n lisar,
då törst och längtan honom framåt drifva.

Reflexioner.

I.

För praktfull dräkt och festligt prydda kläder,
så mången arm arbetar, samlar, sparar,
likgiltig för att kroppens kraft försvagas;
och dock en dyrbar dräkt så föga gläder,
och nöjet att den äga föga varar,
om sömnen ögat flyr än', när det dagas:
är kinden hektisk, anden äfven tränar, —
en sirad dräkt ett sjukligt anlet' härar.

II.

För åskans dunder svaga andar bäfva,
för ljungeld skyla blicken, de med handen,
orkanen kommer dem att jämra, lida,
i lyckans solskensdag de sig förhäfva,
bele hvad förr dem tvang i hårda banden,
för att vid motgång ny i ängslan kvida:
Men ljungeld, åska, storm, dock luften rena,
och motgång sinnet kufva kan allena.

Höst.

Små strömoln skrida åter stilla fram,
och gulnadt löf kring marken rolöst irrar,
nyss än här hördes fåglarösters glam,
mänskifvan nu mot jorden trånsjukt stirrar.

Gult löf, gult löf, höst, endast, endast höst,
trädgrenar kala, tistlar hvassa, nakna,
ett isigt lugn i länge härdadt bröst,
ej hopp, ej dröm, ej något ljuft att sakna.

Med däsigt hjärna, trött och sömnig blick,
jag skadar ut mot horizontens gränser,
ser liten strimma rodna där och glöda,

minns dem som hädan gått, minns alla döda,
på aftonhimlen Sirius praktfullt glänser —
mann' någon af dem dit från jorden gick?

Förgät mig ej!

Förgät mig ej, jag förr så ofta sade,
förgät mig ej! så genljöd stormens dån:
Förgät-mig-ej invid mitt bröst jag lade,
Förgät-mig-ej, — af ödet hvilket hän!
Förgät-mig-ej föll vissnad ned i sanden,
låg där, förtrampad af min egen fot: —
Jag bär dock nu Förgät-mig-ej i handen
och fäster blicken vid dess fina rot: —

förgät mig ej, jag säger än, men lugnad,
förgät mig ej, — ack, hvem? Kanske jag vet,
Förgät-mig-ej jag ut i rymden slungar: —

om någon sorg mitt hufvud dåft betungar,
jag tänker här i tystnad, ensamhet:
förgät mig ej, kom död, men kom med huggnad!

Friskt mod.

Friskt mod! Hvert lif sin ljusa sida har,
men tröttna, tröttna blott för all del icke,
om du har sorg ur Lethes väg du dricke!
där finns ännu för dig en bägar' kvar.
Friskt mod! för framtiden din omsorg spar!
arbets flitigt, gräm dig icke ständigt,
när lyckan vill, hon stiger in behändigt,
till dig, ja, just till dig med panna klar.

Friskt mod, om äfven sjukdom tagar in,
till dig och ser på dig med blick så hålig,
vet, sjukdom sträng har ock sin ebb och flod:
alt stiger, sjunker, stiger åter, mod!
Hvad än må hända, bida, var blott tålig,
när lugnt du kämpar segern sist blir din.

Feberhviskningar.

Den sjuke ligger i dvala.

1.

— Du älskar en, som valt en annan,
du lider, ängslas mer och mer.

2.

— Hon bär ett vemodsdrag kring pannan,
i hennes blick ett djup du ser. —

3.

— Finns någon nyckel till det hjärtat?

4.

— En ande stal den ju i går.

5.

— En kvinnas ogunst har dig smärtat,
förgätne, du, som ensam står.

6.

— Minns du en tid af sällhetsskimmer,
då längtan henne drog till dig? —

7.

— Det var en natt vid mänskensglimmer,
en skog af barrträd, enslig stig.

8.

— Minns du, tillsamman då I gingen,
i tystnad, värligt svärmeri?

9.

— Åh, det är glömdt, och ingen, ingen
vet något däraf mer än I.

10.

— Låt bli om förna tider knysa!

11.

— Hvad är du nu för henne, mask?

12.

— Af vinterns skärpa vill du rysa,
vik undan, svärmod, vän, var rask! —

13.

— Sex veckor än, ej år, ej månar' —
du blir din plåga ändtligt fri.

14.

— Där långt i östern himlen blånar,
Sch !!! morgon gryr, nu tåga vi.

I kyrkgårdsparken.

Ur likkapellet, orgeltoner brusa,
I kyrkgårdsparken hvilar ännu snö,
Här är ett fruset strå, ett brutet rö; —
Än syns ej azur, inga vårmoln ljusa.

Och vandrarn stiger djupt i kalla drifvor —
Dock bidar, bidar sällhet, hvar han går.
En dag han bidas själf af svartklädd bär.
Men parken bidar var med sol och vivor.

Strömoln.

De lätta strömoln, väf i eterns hägn,
de röra sig med kanter solomgjutna,
de båda ljuft i sommarvärmen, rägn,
trääd, plantor, bida tigande och slutna.

I lugna drömmar långsamt kretsas de,
och tankfullt bortom jordens rund de blicka,
de vira sig, de skiljas åt, de le,
och etern syns af dem sig bälten sticka.

Den tröttade, som modlöst blickar ned,
i hafvets djup, af inre villor ängslad,
ser där på azurgrund en krusning bred,
och dröjer undrande, men stilla, fångslad.

De lätta strömoln, väf i höghvälfdt loft,
förströ, förskingra grubblerier tysta,
ge nya intryck at ett jordestoft,
då de i vida azurn ut sig nysta.

Vid deras färd, på strandens mjuka sand,
en plötslig skugga då och då sig breder,
små strömoln lindra middagssolens brand,
fördunkla skogens vilda snår och leder.

Framglidande i rymdens ocean,
från jordens dunster luftig drägt de taga, —
gladt vore följa dem på ljushöljd ban',
då de till fjärran länder sorglöst draga.

Vid hafsbandet.

De leka, böljevattnen, skönt och blidt,
och solen kastar strålig glans däröfver,
där skimrar grönt, där skimrar pärlehvitt,
där är ett sorl, ett skvalp, som lugnar, söfver.

Den myckna oro tiden vandrarn bragt,
fördomnar ljuft, bedöfvas mildt af brusset,
demoners hop och gastars hämska makt,
förflyktigas vid sken af middagsljuset.

Och azurn ler, då den sin bild ser i
det friska hafvets okänt djupa spegel:
Här vandrarn rastar, men, hans fantasi
för honom längre ut med spända segel.

April 1890.

Med sakta steg syns varen framåt skrida,
dock döljes solen än af töcknig slöja,
och gråa dunster sig ur jorden höja,
men hon skall komma, vän, blott du vill bida!

Hur' måste icke alt här nere lida
och vänta taligt på en solskensstrimma,
som snart dock sjunker ned i moln och dimma, —
en hälsning blott, till dem, som kämpa, strida.

Skärp blicken väl, se ut mot fjärran trakter!
så jord som haf en längtan bär till ljuset,
hvar liten planta trängtar, hoppas stilla,

på vår och fröjd — en snart försvunnen villa,
men dock en skänk från höga fadershuset,
till tröst en stund, till tro på ljusets makter.

Ny vår.

Så långt som klarnad blick kan se,
ny vår sig ter vid solens brand; —
hvar är nu Styx med enslig strand,
och hvar blef' vinterns sorg och ve? —

Nu azurn ler mot vårdars rad,
på kyrkgårdsparkens dunkla grund,
nu glindra fjärran, haf och sund,
nu grönska örter, gräs och blad.

Vid likkapellet lugna hus,
en vingad skara slår sig ned; —
en susning hörs bland parkens träd:
Ny vår, ny vår, med lif och ljus!

April 1890.

Med sakta steg syns varen framåt skrida,
dock döljes solen än af töcknig slöja,
och gråa dunster sig ur jorden höja,
men hon skall komma, vän, blott du vill bida!

Hur' måste icke alt här nere lida
och vänta taligt på en solskensstrimma,
som snart dock sjunker ned i moln och dimma, —
en hälsning blott, till dem, som kämpa, strida.

Skärp blicken väl, se ut mot fjärran trakter!
så jord som haf en längtan bär till ljuset,
hvar liten planta trängtar, hoppas stilla,

på vår och fröjd — en snart försvunnen villa,
men dock en skänk från höga fadershuset,
till tröst en stund, till tro på ljusets makter.

Ny vår.

Så långt som klarnad blick kan se,
ny vår sig ter vid solens brand; —
hvar är nu Styx med enslig strand,
och hvar blef' vinterns sorg och ve? —

Nu azurn ler mot vårdars rad,
på kyrkgårdsparkens dunkla grund,
nu glindra fjärran, haf och sund,
nu grönska örter, gräs och blad.

Vid likkapellet lugna hus,
en vingad skara slår sig ned; —
en susning hörs bland parkens träd:
Ny vår, ny vår, med lif och ljus!

Och när det tystnat, fåglars skar'
 kring kullen vårsång sjunga,
 hvad som se'n lång tid multnat har,
 får lif i blomster unga.

Mig tycks som skulle smärtans ve,
 här bli till genius fager,
 och diktarns bild från ofvan le,
 hit ned i strålljus dager.

och döden, den han offer gaf,
 längs gängen lekfullt skrida,
 och poesin omkring hans graf,
 hans ankomst än förbida.

Kanske, när sekler lupit hän,
 skall diktarn återkomma,
 då jord, som täcker nu hans ben,
 i värprakt ny skall blomma.

Då skall den röst, som döden bräckt,
 än högre klart sig höja,
 en andligt längre hunnen släkt,
 kring diktarns lyra dröja.

R å d.

Bär tåligt bördan, som dig ödet gaf,
 din lefnads kval och ve med kraft och ära,
 ej oförrätter städs i minnet haf,
 fly icke fejt, då smärtan står dig nära.

Förbida lugnt den starka midnattsstorm,
 som hotar dig ur redan mörknad himmel,
 sök Gud, sak samma under hvilken form,
 blå azur ana bakom strömolns vimmel.

Ditt mod bepröfva väl i lifvets dust,
 förräderi och läghet sky som pesten,
 beträd det godas väg med nit och lust,
 mot döden gå som mot den främsta gästen.

Då skall det vågsvall, styrdt af vindens makt,
 som våldsamt dig mot bränning ville krossa,
 slå om i lugn utöfver hafvens schakt,
 en okänd hand dig mildt ur tvång förlossa.

Vinterlugn.

En park i vinterskrud, en enslig, stilla,
där vissna strån sig te från sommartid,
där solen, strålände i värme blid,
lät skönhet spira upp — en flyktig villa,

den hösten tog med storm och rägnmolns-
droppar,

där isa vinterns bistra andedrag,
där är ej svärmod mer, ej stormvindsslag,
i värdigt majestät stå skogens toppar.

Djup stellet härskar där, och måneus skära
ser undrande dit ned, med kylig blick,
ja, det blef storm, då solens glöd förgick,
men se'n ett lugn — det, vintern, är din ära!

Philosophia.

Hvar smärta djup, som stinger likt ett svärd,
och lämnar håret grått och minen dyster, —
vet enslig arm, till henne gifs en syster,
hon är så hög, så stolt, så vördnadsvärd.

Philosophia, rik, men utan flärd!
hon ser på dig med lugnt, allvarligt öga,
vid tingens yta hon sig fäster föga,
hon vill ditt sällskap bli på livets färd.

Hon underbart till eftertanke väcker,
hon har ej håg för list och låga finter,
till djupens under hon med dig vill dyka,

all småsinthet hon ur din själ vill stryka,
hon lampan är i kulen, stormig vinter —
tag, enslig, mot, den hand hon mildt dig
räcker.

Våren 1892.

En vår, där ingen fågel gladt hörs sjunga,
en vår, med snö och dusk på mark och ängar,
en vår, men utan löf och blomstersångar,
en vår! med mist och skyar täta, tunga.

En vår, där inga sköna blixtrar ljunga,
en vår, men utan rosors röda knoppar,
en vår, med blåst och rägn i tunga droppar,
en tröstlös vår för gamla och för unga!

Men sommar komma skall med ljumma nätter,
och lifvas skall hvart dystert, ängsligt sinne,
med doft af hö och sus i gröna lindar,

och solen leka skall på fria slätter,
och fly skall hvarje bittert vinterminne,
och svalan kvittra skall i tak och vindar.

Du morgonsol!

Min väntan gäller dig, du eldhafsflamma,
du morgonsol i blod med hvad du gaf,
den fåglaröst, som hörts i parken glamma,
med öppnad blomkalk på en bortdold graf.

Du morgonsol i blod mig fordom skänkte,
det hopp, som släckts af ond makt afundsam,
i strålars flod min lifssorg tung du dränkte,
när steg du nånsin utan gåfvor fram? —

Dig morgonsol jag ber, skrid ändtligt fager
mot zenith upp, den dag, då jag skall dö,
då kroppsligt lif, det jordens svaga rö,
skall brytas, anden gå mot evig dager.

Våren 1892.

En vår, där ingen fågel gladt hörs sjunga,
en vår, med snö och dusk på mark och ängar,
en vår, men utan löf och blomstersångar,
en vår! med mist och skyar täta, tunga.

En vår, där inga sköna blixtrar ljunga,
en vår, men utan rosors röda knoppar,
en vår, med bläst och rågn i tunga droppar,
en tröstlös vår för gamla och för unga!

Men sommar komma skall med ljumma nätter,
och lifvas skall hvart dystert, ängsligt sinne,
med doft af hû och sus i gröna lindar,

och solen leka skall på fria slätter,
och fly skall hvarje bittert vinterminne,
och svalan kvittra skall i tak och vindar.

Du morgonsol!

Min väntan galler dig, du eldhafsflamma,
du morgonsol i blod med hvad du gaf,
den fåglaröst, som hörts i parken glamma,
med öppnad blomkalk på en bortdold graf.

Du morgonsol i blod mig fordom skänkte,
det hopp, som släckts af ond makt afundsam,
i strålars flod min lifssorg tung du dränkte,
när steg du nånsin utan gåfvor fram? —

Dig morgonsol jag ber, skrid ändtligt tager
mot zenith upp, den dag, då jag skall dö,
då kroppsligt lif, det jordens svaga rö,
skall brytas, anden gå mot evig dager.

I kyrkgårdsparken.

II.

Fragment.

Mig skuggorna i kyrkgårdsparken
i kväll ge tankars trägna flöd, —
en smyger dolskt sig utmed marken,
en tolkar bortglömdt lifslopps nöd;
en klänger sig längs stengårdsgården,
en bugar sig vid kullensrand,
en annan står bak minnesvärden
och faller tung på gångens sand.

Mig tycks, som dessa skuggor alla,
som de kring träd och häck och brunn,
där de likt huckleflikar falla,
mig ville hviska med en mun,
att tingen, som min blick kan skåda,
blott som en dröm förnimmas här,
att skuggor hvarje jordplats träda
och skugga, skugga, allting är.

Det hör jag, och min skepnads skugga
ta'r förm af mig på markens bo,
månlampans sken, med strålar njugga,
förklarar kyrkgårdsmullens ro;
Saturnus, som med ringar vida
i ändlös rymd sin bana går,
syns mena: skuggor äflas, lida,
på jorden, skugga där består.

Så i min håg fullständigt säker,
att skugglif mest på jorden rår,
jag ser en mänskensrand, som leker,
på kyrkgårdsparkens dolda snår;
jag går och går, med plan ej gifven,
men hugnad af mild vemodströst,
kring dödas hem i drömmar drivven,
med aftonstämning i mitt bröst.

Och medan så jag tankfull skrider,
längs kyrkgårdsparkens lugna gång,
ur dunklet mot mig framglo tider,
af lidet ve, upplefvadt tvång;
af känslor mer än kända, drömda, —
alt hvad som gömmts i minnets land,
med skuggan af det band förglömda,
som knöts och lösts af tidens hand.

Men denna flyr och skuggor andra
 ge anslag vekt till toners makt; —
 i skuggors sällskap jag lärt vandra,
 mig enslingslif gaf deras vakt;
 i kyrkgårdsparkens lugn och tystnad,
 mig reflexion beständigt lär,
 att lyckans gunst, vår ungvärslustnad,
 helt visst blott tomhet, skugga är.

Men skuggor kunna ej mig skräcka,
 mig syns till deras art jag hör,
 till tankedjup min själ de väcka,
 hvar gång då aftondagen dör,
 då inga känslans sår mer svida,
 men såsom nu, blek vemodsro,
 mig vill i kyrkgårdsparken bida,
 där död mans ben i mullen bo.

Där vill min ande lugnt sig höja,
 ur lifvets korta midnattsdröm,
 vid stjärnehimlens under dröja
 vill söka väg ur tidens ström,
 till evighetens vida gränser,
 dit undran städse tyst mig drog,
 där solsystemers sol beglänsar —
 kanske — en trakt, där hopp i dog.

Där dessa skuggor, som mig fångsla,
 som vemod och som minnen ge,
 som under njutningsve beångsla,
 förbarma sig, men hänfullt le,
 med anleten i kamp förvridna,
 fly bort med mörkrets dunkla char; —
 likt mörka skyar, sorger lidna,
 förglömskas liksom alt som var.

— — — — —
 — — — — —

Stjärnan och molnet.

Molnet:

— Din klarhet och din glans mig bittert plåga,
med stolthet du mot jorden synes blicka,
beundran åtrår du, dig rasig dricka
af menskolängtan — lys, om du vill vaga!

Stjärnan:

— betäck mig sky, du moln, som mjukt dig
slingrar,
igenom etern, rikt jag dock skall glindra,
mot menskors barn jag festligt, skönt vill
tindra.
hur listigt än ditt dok du för mig ringlar.

Molnet:

— Du är mitt kors, ditt sken mig ängslar,
kväljer,
mitt lif är sorgfullt, då din prakt är nära,
min slöja tät, skall framför dig jag sträcka. —

Stjärnan:

— Du stackars moln, dig själf du blott skall
gäcka,
och du, just du, skall därom vitne bära,
att skön jag är — till härold jag dig väljer!

Diktarn och armodet.

O, armodsva, stig in, stig in, du kära,
och se på mig som vän på vänner blickar!
Stig in, stig in! jag här ett pansar stickar,
som i all strid jag ämnar troget bära.

Stig in, stig in! tag plats vid mig här nära!
så du ser glämig ut af nattens vaka,
har du ej själfva sömnen lärt försaka?
sig in, stig in, mig kan du ej förfära!

Stig in, stig in, du kan mig ned ej böja,
böj du dig djupt, min hjässa högt jag sträcker,
om än för alltid du hos mig må dröja,

än himlen skymms af molnens täta slöja,
än länge nog, kanske, min lefnad räcker,
dock skall just du till sist dit upp mig höja.

Kärlek.

Ej vill man se det lumpna, läga, lilla,
hos den, till hvilken man sig ömt vill sluta,
mot hvilkens bröst man vill sitt hufvud luta,
till hvilkens själ man drages ljuft och stilla;

ej vill man fäfängt tro och hopp förspilla,
på en, som lögn och svek i sinnet hyser,
i hvilkens blick ett inre ljus ej lyser,
en som är hjärtlös, handlar fegt och illa.

Likt gnistan, som en stund i rymden brinner,
men af en osedd hand helt plötsligt släckes
och spårlöst uti nattens mörker svinner,

så äfven kärlek dör och snart förrinner,
om ej af andlig sol till lif hon väckes,
och ej i högre lif sin näring finner.

M a j.

Maj månad kom med löf och fåglars kvitter,
och solens strålar varma, milda, rena,
konvaljers mängd och vestanvindar lena,
och löfträdssus och härligt böljeglitter;

ur sinnet vek all tviflets tanke bitter,
alt misstrons agg försvann med vårens töc-
ken; —
nyss alt förhärjadt, ödsligt likt en öken,
nu dock af fröjders rus ett hjärta spritter.

— Hvad är det? Fröjd med fanor, flaggor,
kransar,
trumpeters ljud i festligt prydda salar,
och hurraröp och sång och tal och löjen?

— I festers glam så mången sorgsen dansar,
men mången fröjd slår ut i gömda dalar
med Floras barn och långt från världslifsnö-
jen. —

Reflexion.

III.

Kan någoting vårt sinne länge nöja? —
I hjärtat glädje svälla kan och lystnad,
raketen likt, som hastigt tändes, flammar,
och i ett nu sig syns mot molnen höja,
mer slocknar, faller ned i nattens tystnad.

Det blir till jord som ifrån jorden stammar.

En ständig höjning, sänkning, märkbar blifver,
i alt, för den, som akt därpå blott gifver.

Okänd graf.

Hvem hvilar här, så undangömd,
i kyrkgårdshörnet? — Känner ej. —
Var han af jordens höge? — Nej,
helt säkert ej, det är en glömd.

En poppel skuggar kullens rand,
det är en enslig, stilla grift,
ej vård med namn och gyllne skrift,
vid poppelns rot en handfull sand. —

Hvar synas af hans vandringsspår? —
Säg, sökte intet minne dig,
du, som blef lagd bland dessa snår,
har ingen känt din lifsfärdsstig? —

Gud känt den. Nu är sommarro,
en svaleskara kvittrar glad:
det är så lugnt i hvilans stad,
så ljuft i skaparns ynnest bo. —

Guds frid, godt folk!

Guds frid, godt folk, hur' allt än mände vara,
Guds frid i krig, i pest, i hungersnöden!
Guds frid på land, i stad, Guds frid i fara,
Guds frid i lifvet, ja, Guds frid i döden!

Guds frid! oss bärg och dalar glädtigt svara,
Guds frid, må askan gå och blixtar ljunga!
Guds frid, må natt det bli och mörker bara,
Guds frid, må vi på vreda vägor gunga!

Guds frid, må ondskan smyga än så bitter,
Guds frid, och intet ondt skall oss beröra,
Guds frid är mera värd än kronors glitter!

Guds frid i skogens sköt, vid fåglars kvitter,
Guds frid, då obehag oss hota störa,
Guds frid, må stormen ryta bäst han gitter!

Törnekronan.

Du törnekrona, som vår konung bar,
Messias, Han, den österns stjärna rena,
du krona ej af diamanter klar,
du krona dyr för syndare allena!

Du krona taggig, krona underbar,
du krona, som skär in i skuldlös panna,
du krona, som Guds smordes blod ej spar,
du krona i min hägkomst evigt stanna!

Du krona, i dig själf så mörk, dock ljus,
af strålar från det hufvud du betäcktö,
skall prisas högt utöfver jorden vida,

af dem, som fly till Gud i stridens brus,
af fangarne i tidens tränga häkte,
af alla dem, som Herren Krist förbida.

Fröjd.

I höst och dunkel rädd hon sig fördöljer,
den bleka fröjd, förtröttad, ej förglömd,
hon minnets bok med vissna rosor höljer,
och dröjer tård, i diger kärmark gömd.

Dit går ej väg, dit inga stigar leda,
där hon kan näs — hon sällan fångas kan;
men fångas hon, hon bringar sist dock sveda,
då snart hon flyr, af smärtan lyst i bann . . .

O, ve! och dock vi henne efterlängte,
churu sans och lugn hon ej kan ge, —
när sommarns alla blad och liljor le,
ur hjärtats djup vi henne efterträngte.

Innehåll:

	sid.
Nocturn	1.
Kom!	3.
Midvinternatt	4.
I Februari	7.
Skogstrakt	8.
Varning	10.
Diabolus	11.
Tröst	14.
Skin morgonsol!	16.
En dröm	17.
Du och jag, af Geibel, öfvers.	19.
Förbudan	20.
Ros, ros och lärne	22.
Svallvägen	25.
Ett råd	27.
I natten	28.
Till en öfvermodig	29.
Hopp	30.
Reflexioner 1	31.
" 2	31.
Höst	32.
Förgät mig ej!	33.
Eriskt mod!	34.
Feberhvisningar	35.
I kyrkgårdsparken I	38.
Strömoln	39.

II

Vid hafsbandet	41.
April 1890	42.
Ny vår	43.
Välkommen glädje!	44.
Diktarns graf	45.
Råd	47.
Vinterlugn	48.
Philosophia	49.
Våren 1892	50.
Du morgonsol!	51.
I kyrkgårds parken, Fragment	52.
Stjärnan och molnet	56.
Diktaren och armodet	57.
Karlek	58.
Maj	59.
Reflexioner. 3	60.
Guds frid, godt folk!	61.
Okänd graf	62.
Törnekronan	63.
Fröjd	64.

